

Uživatelka: Alenka/Pískoviště

Překotný porod

Překotný porod je porod trvající **méně než dvě hodiny** a probíhající **spontánně** - zkracuje se první doba porodní. Vyskytuje se nejčastěji u multipar, je-li fetus malý a u silných děložních stahů - porodní cesty jsou relativně volné. V našich podmínkách obvykle RZP přijíždí ještě před samotným porodem fetu. V terénu je nutné provést porod, jakmile započnou **velmi silné kontrakce v rychlém sledu**, které nutí rodičku tlačit.

Z hlediska zachránce je nejdůležitější zachovat chladnou hlavu, okamžitě volat 155 a rychle improvizovat.

Druhá doba porodní

Druhá doba porodní začíná po odtoku plodové vody. Nejprve je důležité zajistit rodičce relativně klidné a čisté prostředí s maximem soukromí.

Rodičku uložíme do polohy v polosedě s pokrčenýma roztaženýma nohama. Přikryjeme horní polovinu těla.

Slovně rodičku uklidňujeme a povzbuzujeme k rychlému a krátkému dýchání a tlačení.

K porodu potřebujeme:

- **nůžky** (nůž, skalpel)
- **tři proužky tkaniny** (provázku)
- **krytí**

Veškerý materiál by měl být pokud možno **sterilní**, zachránce by se měl chránit gumovými rukavicemi a rouškou (šátkem). Pro rodičku je třeba připravit dostatek čistého suchého materiálu (pleny, prostěradla, deka...).

Pro novorozence připravíme:

- materiál k osušení
- dostatečné množství materiálu k zabalení novorozence

Vlastní porod

Vyzveme rodičku, aby se chytila pod kolena, předklonila hlavu a tlačila. Mezi kontrakcemi se může uvolnit.

Kůže v oblasti **hráze** se napíná a je velmi namáhaná. Zachytíme proto hráz do sterilního materiálu mezi palec a ukazovák nedominantní rukou a chráníme ji tak před rupturou.

Dojde-li k odchodu stolice, krajinu očistíme směrem zpredu dozadu - zabráníme znečištění porodních cest.

Mezitím se objevuje hlavička. Hlavičku přidržujeme, chráníme novorozence před zraněním, ale nijak neomezujeme přirozenou rotaci hlavičky. Po porodu hlavičky dochází k další rotaci tělíčka novorozence - ani této nebráníme.

Můžeme novorozence chytit pevně za zátylek, sklonit jej mírně dolů - napomůžeme porodu horního raménka. Následný pohybem mírně nahoru směrem k břichu napomůžeme porodu dolního raménka. Poté již můžeme novorozence chytit pevně v podpaží a tahem šikmo vzhůru jej vytáhnout z porodních cest.

Péče o novorozence

Ihned, jak se objeví hlavička, kontrolujeme, zda nemá novorozenec **omotaný pupečník kolem krku!** V případě že ano, opatrně jej uvolníme přes hlavičku nebo raménko.

Dítě uložíme mezi nohy rodičky a vyčistíme ústa od plodové vody. **V této fázi NIKDY nezvedáme dítě nad úroveň břicha matky** - působením gravitace by krev natekla zpět do placenty a došlo by k vykrvácení dítěte!

V tento okamžik by se měl novorozenec poprvé nadechnout a začít křičet. Nestane-li se tak, okamžitě **zahajujeme KPR!**

Novorozenec může být velmi kluzký, je tedy nutná značná obezřetnost při manipulaci s ním.

Novorozence co nejrychleji osušíme a zabalíme, abychom zabránili ztrátám tepla.

Dítě nikdy:

- neomýváme
- nepopleskáváme
- nedržíme za nožky hlavou dolů

Pupečník

Pupečník podvazujeme, až když úplně přestane tepat, není-li v dosahu kvalifikovaná pomoc.

Podvaz provádíme na třech místech:

- asi 15 cm od břicha dítěte
- několik centimetrů od prvního (pro případ selhání)
- 10-20 cm od druhého podvazu

Mezi druhým a třetím podvazem můžeme pupečník přerušit, obě strany **sterilně kryjeme**.

Po přerušení pupečníku můžeme novorozence uložit na břicho matky. Bráníme prochladnutí matky i dítěte.

Třetí doba porodní

Vyzveme rodičku, aby tlačení napomohla porodu placenty. Nikdy netaháme za pupečník! Po porodu placentu uschováme k následnému vyšetření. Poté rodidla očistíme a kryjeme. Ani po porodu nepodáváme rodičce tekutiny - možnost poporodního vyšetření dělohy.

Komplikace

- poranění rodičky při rychlém průchodu plodu - řešíme jako zevní krvácení
- infekce - obvykle nejsme schopni zajistit asepti
- novorozenec je ohrožen nitrolebním krvácením (rychlá změna tlaku)
- ruptura pupečníku
- hypotermie - novorozence co nejrychleji zabalíme

Odkazy

Související články

Porod

Kardiopulmonální resuscitace novorozence

První doba porodní

Druhá doba porodní

Externí odkazy

[1] (<http://www.porodnice.cz/prekotny-porod>)

[2] (<http://www.ppp.zshk.cz/vyuka/porod.aspx>)

Zdroj

LEJSEK, Jan ; RŮŽIČKA, Petr ; BUREŠ, Jan. První pomoc. 1. Praha : Karolinum, 2010. 229 s. ISBN 978-80-246-1845-6.

<http://www.ppp.zshk.cz/vyuka/porod.aspx/>, 12.6.2011

<http://www.porodnice.cz/prekotny-porod>, 12.6.2011